

# HAJDÚSZOBOSZLÓ



Szoboszló környékén három jellegzetes táj található: a Hortobágy, a Hajdúhát, valamint Sárrét-Berettyó vidéke. A város földrajzi elhelyezkedése minden korszak népét vonzotta. Régészeti leletek, tudományos kutatások bizonyítják, hogy a város területe az újkőkor óta lakott hely, mai helyén már az i.e. III. évezred közepén is léteztek állandó emberi települések

Honfoglaló őseink tartós megtelepülése ezen a tájon bizonyosra vehető, éppen a kedvező adottságok ismeretében, jól lehet e korszakból nincsenek még régészeti bizonyítékaink.

A település első írásos említése 107-ből származik: I. Géza ebben Szoboszlóvásár királyi vámjáról rendelkezik.

## XIII-XVII. sz.

Ez a terület is a Debreczeni család birtoka volt. A város további földesurai voltak: Hunyadi János, Szilágyi Erzsébet, Corvin János, Szapolyai János, Dobó István.

Majd 1552-ben jöttek a törökök, utána nem sokkal, 1594-ben pedig a krími tatár seregek dúlták fel az egész vidéket.

A terület a törökök és a tatárok után nem sokáig maradt lakatlan, hiszen a XVII. Század legelején megtörtént a hajdúk letelepítése.

Szoboszló 1610-ben vásártartási jogot, 1623-ban pedig a Kösélyre szóló használati jogot kapott.

Majd mire az 1700-as évekre elérte volna régi nagyságát, következett a Rákóczi-féle szabadságharc, melyben az itt élő hajdúk igen nagy számban vettek részt.

A "csapások sorozata" folytatódott: 1717-ben ismét tatárok dúltak, 1719-ben és 1739-ben pestis pusztított. A városban lakók kimerültek, de néhány év alatt ismét magukhoz tértek, s Mária Teréziát már pénzzel és száz lovassal is támogatták.

#### Az 1848-49 Forradalom és Szabadságharc

Hajdúszoboszlót is elérte, és "felgyújtotta", hőiesen harcoltak a Bocsaki-huszárok és a honvédség soraiban.

Az 1867-es kiegyezést követően Szoboszlón is megkezdődött az építés időszaka. Nagyobb üzemek (gőzmalom, ecetgyár, tégláégető) jöttek létre, helyi pénzügyintézet alakult, de még ekkor is jellegzetes mezőgazdasági arculattal bírt.

Élénk maradt a Kossuth-kultusz, és éltek a hajdú hagyományok is, mint emlékek, melyekhez érzelmileg, lelkiileg kötődni lehetett a zavaros időszakokban is.

Az I. világháború kirobbanása nyomán új fordulatot vettek az események, a súlyos gondok és a gyász időszaka következett.

A kisváros életében a 20-as évek közepén történt a nagy fordulat, mely Hajdúszoboszlót fölemelte és néhány évtized múltán világszerte ismertté tette. Szénhidrogén-kutatás kezdődött a városban, melyet dr. Pávai Vajna Ferenc geológus irányított, az első mélyfúrást a város bánomkerti részén végezték el.

A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő Rt. 1996-ban 8 éves fürdőfejlesztési tervet fogadott el, melynek főbb elemei a következők voltak:

- **vízbázis rekonstrukció** - a gyógyszolgáltatások alapinfrastruktúrájának kialakítása,
- 1995-ben **camping kialakítása** és folyamatos bővítése, 1999-től téliesített vizesblokkal egész évben üzemel.
- 1996-ban **nappali szanatórium kialakítása** - egycsillagos szállodaként üzemel önálló medencékkel és terápiás részleggel

### Hajdúszoboszló napjainkban

Magyarország egyik leglátogatottabb fürdővárosa. A város méltán érdemelte ki a megtisztelő "Reumások Mekkája", "A természet patikája", "A strandolók paradicsoma" jelzőket.

### Elhelyezés:

**Turnusok:** egész évben – hetes váltással, keddtől hétfőig tartanak.

Az apartman 4 ágyas, 1 db pótágy elhelyezhető.





### **Gyógyvíz:**

A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdőt a reumások Mekkájaként emlegetik. A 73 fokos alkalikus, jódos, brómos, konyhasós hévízre épült fürdő. Európa legnagyobb fürdőkomplexuma. A jódos gyógyvíz segít az ízületi gyulladások és elváltozások, a gerinc gyulladással megbetegedései, az érszűkület, az idült nőgyógyászati megbetegedések és bőrbetegségek kezelésében. A kúra a sportsérülések utókezelésére, agyvérzés, agyműtét vagy más okból kialakult bénulások utókezelésére ugyancsak alkalmas. Fogyasztásuk erősen hat a pajzsmirigyre, ezért csak az orvos előírása szerinti adagban ihatók.

### **LÁTNIVALÓK:**

#### **Séta a fürdőnegyedről a városközpontig**

Induljunk városnéző sétára az autóbusz-állomás szomszédságától, ahol a fürdőpark szélén virágos, idilli környezetben áll Pávai Vajna Ferencnek, a gyógyvíz megtalálójának mellszobra!

Innen vonzza a tekintetet a Gyógyfürdő megújult épületének pazar külsejű homlokzata. A strand impozáns bejáratánál meg kell állni egy órára, hogy a sok látnivaló élményként maradjon meg a lelkünkben.



Az első nevezetesség a Rácz Zoltán építész által emelt Harangház, ahol Oborzil Editnek, a városunkban született iparművésznék és férjének, Jeney Tibornak a különleges haranggyűjtemény-adománya nézhető meg. A művészi kivitelű mintegy félszáz harang különleges alumínium ötvözetből készült. A "békeharangok" a zengő-csengő hangzásukat a köpenyükbé hasított különböző réseknek

köszönhetik. A világszabadalomként jegyzett műalkotások szépségeit növelik a környezetükben kialakított folyócskák, a kis tó, a sziklakert, a magyarság történelmével, mondavilágával kapcsolatos jelképek (pl. turulmadár, életfa, csodaszarvas) és a fából faragott totemoszlopok.

Miután meghallgattuk a harangjátékot, frissítsen fel bennünket a szökőkút vizének csobogása! Aztán járjuk körbe a domborművekkel díszített történelmi emlékoszlopot, amit 1975-ben településünk első írásos említésének 900. évfordulójára állítottak! A dombormű egy részlete Bocskait és hajdúit ábrázolja.

Elindulván a város felé, balról kortyoljunk egyet a "szerelem kútjából", majd jobbról vessünk egy pillantást Szabó László szoboszlói születésű, európai hírű szobrászművésznak "A növekedés szimbóluma" című modern szobrára!



A Szilfákalja úton gyorsan az eleven színezéssel megfiatalított kultúrházhoz érünk, amit jobbról körbeölel a 2001 szeptemberében felavatott milleniumi szoborpark. Itt jelenleg két műalkotásban gyönyörködhetünk, Szabó László "Repülő halak" és Győri László "Kútfők" című alkotásában. Ez a park évről évre új alkotással bővül majd.

A tágas főtéren az első látnivaló a II. világháborús emlékmű. Aztán a Bástya presszó előtt álló Bocskai-lovasszobor következik.

A Kálvin tér sarkán áll a XV. századi alapokra épült református templom.

A templomkertben látható Gönczy Pálnak, az újabb kori magyar pedagógia reformerének (1817-1892) bronz mellszobra, majd pár lépésnyire az első világháborús emlékmű.

A templom mellett húzódó erődmaradvány a város legbecsesebb műemléke.

A Hősök teréről nyíló Bocskai utcán a katolikus templom közelében négy múzeum reprezentálja, hogy ez a város őrzi a múlt és jelen kulturális értékeit. A helytörténeti és a hajdúsági népművészeti múzeum, valamint egy képtár, ahol Miskolczi László festőművész és Cseh Gusztáv grafikus állandó tárlata mellett rendszeresen vannak időszaki kiállítások.

A legújabb létesítmény ebben az utcában a Hajdúszoboszlói Nemzetközi Modern Múzeum, amely nemcsak a XX. század szellemi értékeit gyűjti össze és állítja ki, hanem a kortárs művészet gyűjtője és patronálja is. Ennek a tágas kertje szintén szoborpark. Tucatnyi izgalmas kompozíció hökkenti meg vagy bűvöli itt el a látogatókat.

Ha teszünk egy kitérőt a Gönczy Pál utcán, miután elhaladtunk a város legpatinásabb iskolája mellett, álljunk meg egy főhajtás erejéig a szakközépiskola és kollégium parkjánál, ahol az a komor emlékmű áll, amelyet egy XVII. századi török bosszúhadjárat hősi halált halt hajdúinak emlékére emeltek!



A közelben áll és kívül-belül megtekinthető a régi parasztházat idéző Fazekas-múzeum, ahol a híres nádudvari fekete kerámia itt élő és alkotó egyik népművészenek szép munkái nézhetők és vásárolhatók meg.

Megszemlélni való történelmi és néprajzi emlék - pl. a Csanády-ház, Czeglédy-ház - még bőven akad a városban. A felfedezés örömet szerzi meg a turista, ha mindezeket felkutatja séta közben.